

Bijlage 3 Achtergrond informatie tarieven JB en JR

In de modelregeling JB/JR van de VNG en ook in de conceptregeling voor geheel Limburg is opgenomen dat subsidie zal plaatsvinden op basis van een pxq-construct (prijs x aantal). Dat betekent dat een prijs per etmaal vermenigvuldigd met het aantal etmalen (op enkele onderdelen JB/ JR hanteren we een andere systematiek. Gemeenten zijn op basis van de subsidieregeling verplicht een prognose van de q af te geven en een p te bepalen die tegelijkertijd met de regeling wordt gepubliceerd. Voor GI's levert dit een positieve bijdrage aan de continuïteit, aangezien GI's hiermee in staat zijn, mede ten behoeve van de inrichting van de eigen bedrijfsvoering, een inschatting te maken van de te verwachten werkvoorraad.

De aantallen (q)

Om als gemeenten een prognose af te geven van het aantal maatregelen, adviseert de VNG de huidige aanbieders te bevragen op de te verwachten aantallen maatregelen. Gemeenten kunnen deze uitvraag gebruiken om hun prognoses op te stellen.

Alle gemeenten in Limburg hebben hiertoe een gezamenlijke uitvraag gedaan bij de huidige aanbieders. De aangeleverde prognoses en onderbouwingen zijn besproken en lijken in lijn te liggen met de trends tot op heden. Gemeenten in Limburg kiezen er dan ook voor om de prognoses zoals aangeleverd door de GI's over te nemen (zie bijlage 1 van de subsidieregeling).

De (kost)prijs (p)

Bij de constatering van mogelijke continuïteitsproblemen m.b.t. uitvoering JB/JR, is ook de vraag gesteld of de vergoeding die GI's momenteel ontvangen voor hun dienstverlening 'reëel' kan worden genoemd. De VNG heeft Berenschot gevraagd hiernaar onderzoek te doen. Het is hier van cruciaal belang stil te staan bij de onderzoeksvraag en de wijze waarop de resultaten van het onderzoek moeten worden geïnterpreteerd ('Kostprijsonderzoek Gecertificeerde Instellingen, 14 mei 2018, verder het onderzoek genoemd). Nagenoeg alle gemeenten in Nederland hadden de verwachting uit het onderzoek een 'van onderop' berekende kostprijs te kunnen afleiden. Hiermee wordt een prijs bedoeld die past bij en aansluit op de trends en ontwikkelingen die de afgelopen jaren in het gedwongen kader hebben plaatsgevonden. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de vraag: zijn de personele en gebouwelijke capaciteit aangepast op een dalend aantal maatregelen? En zijn deze efficiëntieslagen doorberekend in een reële kostprijs?

Echter, Berenschot geeft het volgende aan:

"In het vaststellen van de kostprijzen is onderscheid gemaakt tussen de gerealiseerde, feitelijke kostprijs in het basisjaar 2016 en de reële kostprijs in het basisjaar. De feitelijke, gerealiseerde kostprijs is gebaseerd op werkelijk gemaakte kosten en sluit daarin aan bij de jaarrekeningen van de GI's. De reële kostprijs is bepaald op basis van de kosten die GI's hadden moeten / willen maken om aan alle interne en externe kwaliteitseisen en normen te voldoen. Hierin is dus ruimte voor discussie. Wat hierin opvalt is dat de reële kosten voor geen enkel product lager liggen dan de gerealiseerde kostprijs. Sommige gemeenten zien ruimte voor kostenverlagende maatregelen. Zoals Berenschot aangeeft in de rapportage is dit precies het gesprek dat regionaal moet gaan plaatsvinden."

Deze passage betekent onder andere dat in het onderzoek naar de reële kostprijs géén aandacht is geschonken naar mogelijke of noodzakelijke verlaging van kosten, een efficiëntere bedrijfsvoering, etc. Daarnaast hebben de GI's zélf aangegeven wat zij een reële kostprijs achten. De vraag is hoe objectief dit oordeel mag worden beschouwd.

Berenschot (h)erkent deze punten en benadrukt dan ook vooral dat er enkel meer inzicht kan worden verkregen door gesprek tussen gemeente en GI. Daarnaast is een kostprijs uiteraard niet hetzelfde als een tarief!!!

Berenschot heeft twee rapportages opgesteld:

- Een landelijke rapportage waarin gemiddelden van alle GI's worden genoemd: dit is openbaar en ter beschikking gesteld aan alle gemeenten;
- Een rapportage per GI, aangezien reële kostprijzen per GI kunnen verschillen: deze is enkel ter beschikking gesteld aan de betreffende GI.

Om tot een reëel tarief te komen én omdat onze huidige aanbieders de eigen rapportages in eerste instantie niet ter beschikking wilden stellen, hebben alle gemeenten in Limburg een uitvraag gedaan bij de huidige GI's. De vraag was om een prijsindicatie af te geven per dienst deze (en het mogelijke verschil met de huidige tarieven) te onderbouwen.

Hierdoor konden er drie hoofdscenario's ten aanzien van de tarifiering, incl. de financiële consequenties ervan naast elkaar worden gezet:

1. Scenario 1, de 'Indexvariant':

Hierbij wordt uitgegaan van de tarieven 2018, plus een reële indexering (OVA). Bij de Indexvariant wordt uitgegaan van de OVA (Overheidsbijdrage in de Arbeidsontwikkeling). Deze wordt voor 2019 geschat op 4,08%. Omdat ook Berenschot aangeeft dat het grootste deel van de kosten voor GI's in de personele kosten zijn gelegen, ca. 80%, zal de OVA-index op dit deel worden toegepast, wat uiteindelijk leidt tot een index van 3,26% voor 2019

2. Scenario 2, de 'Berenschotvariant':

Hierbij worden de kostprijzen van het landelijke Berenschotrapport als uitgangspunt genomen.

3. Scenario 3, de 'GI-variant':

Hierbij worden de prijsindicaties zoals door de huidige GI-aanbieders op de uitvraag aangeleverde tarieven als uitgangspunt genomen.

Deze drie scenario's zijn door businesscontrol geanalyseerd en hieruit worden de volgende conclusies getrokken:

- In alle scenario's stijgen álle kostprijzen ten opzichte van de huidige tarieven flink;
- T.a.v. de verschillen tussen de huidige tarieven met de aangegeven kostprijzen door de GI's kan het volgende worden geconstateerd:
 - Er is een grote differentiatie in deze verschillen tussen de verschillende producten / diensten (range van ongeveer +3% tot +36%);
 - Er is een grote differentiatie in deze verschillen tussen de verschillende producten / diensten (range van ongeveer +3% tot +36%) én tussen de verschillende doelgroepen;
 - De doelgroepen met een hoge q (veel maatregelen) kennen de grootste kostprijsstijgingen. Dit betekent concreet een grote impact op de totale stijging van het benodigde budget wanneer de GI-variant wordt gekozen.

Conclusie:

Geadviseerd wordt om te kiezen voor *scenario 1, de Indexvariant*. De belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- De Berenschotvariant geeft onvoldoende antwoord op de vraag naar een reële tarief;
- De door de GI's gevraagde tarieven worden door de GI's onvoldoende onderbouwd;
- De Indexvariant is gebaseerd op tarieven 2018, welke door de huidige GI-aanbieders destijds zélf zijn aangevraagd en gehonoreerd. M.a.w. de GI-aanbieders zelf hebben gesteld dat dit tarief voor 2018 voldoende kan worden beschouwd;
- De andere jeugdzorgregio's in Limburg kiezen voor dezelfde variant, daarmee ontstaat er een eenduidig tarief voor de alle gemeenten in de provincie Limburg;
- De Indexvariant ligt financieel in lijn met het huidige inkoopbeleid: tarieven zijn in de afgelopen jaren ook reeds geïndexeerd;

- Nagenoeg alle gemeenten in Limburg kampen met (dreigende) tekorten binnen het brede terrein van jeugdhulp en –ondersteuning. In veel gevallen betekent dit sober financieel beleid, wat in de meest sobere vorm vertaald wordt in de vorm van bezuinigingen. Veelal wordt er een beroep gedaan op een gezamenlijke (financiële) verantwoordelijkheid. Een verantwoordelijkheid waarin ook het gedwongen kader (de GI's) hun deel moeten nemen.